

Βρυξέλλες, 21 Ιανουαρίου 2019
(OR. en)

5441/19

Διοργανικός φάκελος:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Θέμα: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. 251/2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και (ΕΕ) αριθ. 229/2013 για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για τη γεωργία υπέρ των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων στα μικρά νησιά του Αιγαίου
- Ενημέρωση από την Προεδρία

1. Την 1η Ιουνίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε τρεις νομοθετικές προτάσεις για τη μελλοντική ΚΓΠ. Η πρόταση σχετικά με τον κανονισμό ΚΟΑ περιλαμβάνει ορισμένες αλλαγές των διατάξεων που σχετίζονται με τον αμπελοοινικό τομέα. Μεταξύ αυτών, η πρόταση σχετικά με τις ποικιλίες οίνου φαίνεται να είναι η πλέον αμφιλεγόμενη. Η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη και τον αμπελοοινικό τομέα να χρησιμοποιούν:

- ποικιλίες που ανήκουν στο είδος *Vitis labrusca*,

- τις ποικιλίες Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton και Herbemont, οι οποίες έχουν απαγορευθεί εδώ και χρόνια για λόγους που κάποιοι θεωρούν ότι δεν ισχύουν πλέον,
- τις υβριδικές ποικιλίες της *Vitis vinifera* με άλλα είδη *Vitis* σε προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης (ΠΟΠ), όπως ισχύει ήδη για τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΓΕ).

Η Επιτροπή δικαιολογεί την πρόβλεψη αυτών των δυνατοτήτων με οικονομικά και περιβαλλοντικά επιχειρήματα. Πράγματι, οι υβριδικές ποικιλίες και οι ποικιλίες που ανήκουν στο είδος *Vitis labrusca* τείνουν να είναι πλέον ευπροσάρμοστες στην κλιματική αλλαγή, πράγμα που σημαίνει στην πράξη ότι επιβιώνουν καλύτερα σε δύσκολες καιρικές συνθήκες, όπως η ξηρασία και οι υψηλές θερμοκρασίες. Στις περισσότερες περιπτώσεις παρουσιάζουν επίσης μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στις ασθένειες, μεταξύ άλλων κατά των κοινών ασθενειών και παρασίτων που πλήττουν τα σταφύλια όπως ο περονόσπορος της αμπέλου, το ωίδιο, ο βοτρυτής και η φυλλοξήρα. Η ανθεκτικότητα αυτή έχει άμεση επίδραση στην ποσότητα των χρησιμοποιούμενων φυτοφαρμάκων, η οποία μπορεί να μειωθεί σημαντικά, έχοντας συνεπώς θετική επίδραση στο περιβάλλον και στα περιθώρια κέρδους των γεωργών.

2. Οι συναφείς προς τον οίνο διατάξεις και, ειδικότερα, τα θέματα σχετικά με τις ποικιλίες οίνου συζητήθηκαν για πρώτη φορά στην Ομάδα «Γεωργικά προϊόντα» τον Σεπτέμβριο του 2018. Κατά τις προφορικές παρεμβάσεις τους, καθώς και σε γραπτές παρατηρήσεις, οι αντιπροσωπίες αντέδρασαν έντονα στην πρόταση αυτή, επικαλούμενες τους δυνητικούς υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς κινδύνους λόγω της εισαγωγής των εν λόγω ποικιλιών. Το θέμα αυτό συζητήθηκε περαιτέρω κατά τη συνεδρίαση της ΕΕΓ τον Νοέμβριο του 2018, οπότε η αυστριακή Προεδρία πρότεινε τρεις ερωτήσεις για να αξιολογηθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια το επίπεδο στήριξης για καθένα από τα τρία επιμέρους θέματα στην πρόταση της Επιτροπής. Από τη συζήτηση προέκυψε σαφής διαφορά απόψεων μεταξύ των οινοπαραγωγών χωρών, οι οποίες αντιτίθενται σθεναρά στην πρόταση, και των υπόλοιπων κρατών μελών, τα οποία θα επεδείκνυν ευελιξία ή προθυμία να την αποδεχθούν. Οι αντιπροσωπίες που επιθυμούν να υποστηρίξουν την πρόταση επικαλέσθηκαν ως κύριο λόγο τις περιβαλλοντικές πτυχές, καθώς και την έλλειψη επιστημονικής τεκμηρίωσης των πιθανών κινδύνων για την υγεία που είχαν αναφερθεί στο παρελθόν. Επιπλέον, ορισμένες αντιπροσωπίες τόνισαν το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να επιτρέπουν τις εν λόγω ποικιλίες αλλά απλά τους δίνει τη δυνατότητα να το πράττουν, και η δυνατότητα αυτή θα πρέπει κατά τη γνώμη τους να διατηρηθεί. Στα επιχειρήματα που αναφέρουν οι χώρες που αντιτίθενται στην πρόταση συγκαταλέγεται κυρίως ο κίνδυνος μείωσης των ποιοτικών προτύπων των ευρωπαϊκών οίνων.

3. 3. Κατά το αμπελοοινικό σεμινάριο που διοργάνωσε η αυστριακή προεδρία τον Δεκέμβριο του 2018 διάφοροι ομιλητές παρουσίασαν επιστημονικά και ιστορικά στοιχεία σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εισαγωγής αυτών των ποικιλιών.

Επισημάνθηκε αφενός ότι οι ποικιλίες αυτές θα μπορούσαν να είναι επωφελείς τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές, περιορίζοντας αισθητά την ποσότητα των χρησιμοποιούμενων φυτοφαρμάκων και, ως εκ τούτου, έχοντας θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και τα περιθώρια κέρδους των παραγωγών.

Αφετέρου τονίσθηκε ότι το άνοιγμα των εν λόγω οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου που ανήκουν στο είδος *Vitis labrusca* και των έξι απαγορευμένων ποικιλιών θα μειώσει την ποιότητα των αμπελοοινικών προϊόντων και, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να βλάψει τη φήμη των ευρωπαϊκών οίνων που έχει αποκτηθεί με τεράστιες προσπάθειες και σημαντικούς χρηματοδοτικούς πόρους. Οι οίνοι που παράγονται από τις ποικιλίες αυτές δεν ανταποκρίνονται στις ευρωπαϊκές και τις παγκόσμιες προσδοκίες των καταναλωτών όσον αφορά την ποιότητα και την ανταγωνιστικότητα.

Τέλος, στην παρουσίαση των ανθεκτικών στις ασθένειες αμπέλων και αμπελώνων του μέλλοντος τονίσθηκε ο ρόλος της περαιτέρω έρευνας και καινοτομίας του τομέα και η ανάγκη εξεύρεσης νέων γενετικών ανθεκτικών ποικιλιών, με σκοπό την αντιμετώπιση ορισμένων αρνητικών πτυχών που συνδέονται με τη χρήση των φυτοφαρμάκων. Με τις σημερινές τεχνολογικές εξελίξεις και τις εξειδικευμένες γνώσεις υπάρχει μεγάλο δυναμικό για έρευνα στην αμπελοκαλλιέργεια και δημιουργία νέων βιώσιμων ποικιλιών που θα προσαρμόζονται στις γεωπονικές συνθήκες και οι οποίες θα μπορούν να επιλέγονται δεόντως με βάση γευσιγνωστικά ποιοτικά κριτήρια.

*

* *

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το Συμβούλιο της 28ης Ιανουαρίου, οι Υπουργοί καλούνται να ανταλλάξουν απόψεις με βάση τα ακόλουθα ερωτήματα:

*E1: Λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα που προτάθηκαν στις παρουσιάσεις του σεμιναρίου για τον οίνο και τα έγγραφα που διανεμήθηκαν μεταγενέστερα, θα ήσασταν πρόθυμοι να αποδεχθείτε το άνοιγμα της αγοράς στις οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που ανήκουν στο είδος *Vitis labrusca* και στις έξι απαγορευμένες ποικιλίες; Ή θα προτιμούσατε διατήρηση του status quo όσον αφορά αυτές τις ποικιλίες σταφυλιών;*

*E2: Με βάση την προηγούμενη ερώτηση, συμφωνείτε ότι θα μπορούσε να επιτραπεί η χρήση ποικιλίας αμπέλου προερχόμενης από διασταύρωση μεταξύ του είδους *Vitis vinifera* και άλλων ειδών του γένους *Vitis* για την παραγωγή οίνων της κατηγορίας ΠΟΠ;*
